② ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Πέμπτη) 03/10/2019

Εισαγγελέας: Το όργανο στο οποίο έχει ανατεθεί η άσκηση της ποινικής δίωξης / αναζητεί και αυτός την αλήθεια, δηλ. μπορεί να εισηγηθεί και την αποδοχή του μαηνγορουμένου / απλώς προτείνει, ΔΕΝ αποφαίνεται / και οι Εισαγγελείς έχουν βαθμούς (Πληλεξουσιών, Εφετών) / δεν κοιτάει ποινική δίωξη χωρίς ποινική δίωξη → εναρκτήριο σημείο

Καταγγελτική συνέντευξη: Η ποινική δίωξη ασκείται από ανεξάρτητο όργανο / Ο Εισαγγελέας δεν μπορεί να πάρει πίσω τη δίωξη που άσκησε, αλλά θα πρέπει να υπάρξει απόφαση Δικαστηρίου. Αντιθέτως, μπορεί ο ίδιος να διαχειριστεί την υπόθεση ΠΡΙΝ ασκήσει την δίωξη (να αποσχει δηλαδή από την άσκησή της) / Βασική αρχή του δικονομικού μας συστήματος

ΚΠΔ 33-36: Εισαγγελείς ειδικών αρμοδιοτήτων (δικονομικού εγκλήματος και διαφθοράς) / Υπήρχαν ως θεσμοί, αλλά προβλέπονταν σε ειδικούς νόμους - πλέον ενσωματώθηκαν στον ΚΠΔ

Πώς πληροφορείται ο Εισαγγελέας; (νυν ΚΠΔ 37)
Πηγές γνώσης Εισαγγελέα & αρχή της αυτεπάγγελτης δίωξης (ΚΠΔ 37) / Κάμψη της αρχής αυτής όταν απαιτείται έγκληση ή αίτηση βάσει του ΠΚ - Εάν δεν υποβληθεί η έγκληση, δεν μπορεί να ασκηθεί η ποινική δίωξη - Προϋποθέτει πρωτοβουλία του παθόντος - Προθεσμία έγκλησης: 3 μήνες αφότου ο παθών έλαβε γνώση της πράξης ή του δράστη) - Δυνατή η ανάκληση της έγκλησης με συνέπεια την οριστική παύση της ποινικής δίωξης

Αίτηση: ΚΠΔ 41 / Το πότε απαιτείται μια το λέει το συνήθειο ποινικό δίκαιο / π.χ. φορολογικά αδικήματα απαιτούν αίτηση επί αρμοδίας ΔΟΥ

Κοινό: επί κάθε πράξης επί αυτεπ. δίωξης

Διαφορά έγκλησης - αίτησης: Η αίτηση υποβάλλεται από δημόσια Αρχή και δεν υπόκειται σε προθεσμία άσκ. η έγκληση. Μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε, εντός βέβαια της προθεσμίας παραγραφής του εγκλήματος.

Όσον αφορά τα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα, οποιαδήποτε μορφή πληροφόρησης είναι αρκετή σύμφωνα με τον ΚΠΔ, π.χ. δημοσίευμα σε εφημερίδα. Ο συνηθέστερος τρόπος είναι η καταγγελία. Δύο ειδών:

α) Μήνυση (ΚΠΔ 42§1): Από τρίτον. Δεν απαιτείται έννομο συμφέρον, ούτε δεδηλ. με τα πρόσωπα που δίδεται. Η αναφορά είναι το ίδιο ("μηνυτήρια αναφορά").

β) Έγκληση (ΚΠΔ 51§1): Από τον παθόντα. Δυνατόν και στα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα, όταν καταγγελία του παθόντος. Στην περίπτωση αυτή, δεν ισχύει η 3μηνη προθεσμία άσκησης της έγκλησης.

ΚΠΔ 42§§2-3: Συγκεκριμένη διαδικασία για την έγκυρη υποβολή μήνυσης και έγκλησης. Καταρχήν καταλήγουν στον Εισαγγ. ομος υπάρχει και δεύτερος τρόπος → αναμορφωμένοι υπάλληλοι (ΚΠΔ 31§1):

Είναι η Παναγιωτοδίμης ή Βασιλοφόρος επί ΕΛ.ΑΣ. ή ειδικές κατηγορίες δ/ν. Έχουν επιβοηθητικό του Εισαγγελέα ρόλο. Διακρίνονται σε γενικούς και ειδικούς. Οι ειδικοί δεν έχουν αρμοδιότητα επί όλων των εγκλημάτων. Έχουν επί εξουσία διενέργειας ανακριτικών πράξεων, απλά χωρίς δικαιοδοτικό έργο.

ΚΠΔ 42§2: Προβλέπει ότι δυνατότητα να κάνει ένα καταγγελία ο ειδικός πληρεξούσιος. Συνήθως ο εξουσιοδοτούμενος είναι διαιτητής. Εμαλών είναι, όμως, αυτός που εξουσιοδοτεί τον διαιτητή. Άρα, ο εξουσιοδοτών έχει ευθύνη για τυχόν ψευδή καταμήνυση.

Πληρεξούσιο (ποινικές προδιαγραφές): Δεν αρκεί απλή έγγραφη δήλωση, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται και το γνήσιο της υπογραφής. Πρέπει να υπάρχει κατά την στιγμή της κατάθεσης.

Στα κατ' έγκλιση διωκόμενα εγκλήματα, η έγκληση πρέπει να είναι κατ' ουσίαν, δηλ. να τηρούνται όλες οι προδιαγραφές του ΚΠΔ 42. Απλώς είναι παράτυπη (= θαν να μην έχει ασκηθεί ποτέ). Η μη τήρηση των διατυπώσεων δεν μπορεί να προκαλέσει την άσκηση της ποινικής δίωξης.
≠
Στα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα, η παρατυπία δεν αίρει την υποχρέωση του Εισαγγελέα να ασχοληθεί με την μήνυση/έγκληση. Αποτελεί «είδηση» του ΚΠΔ 37.

Απαγή στο ΚΠΔ 42: Δεν προβλέπεται παράβολο για την κατάθεση μήνυσης/έγκλησης. Δεν πρέπει η παροχή δικαστικής προστασίας να εξαρτάται από την καταβολή χρηματικού ποσού.

Υπάρχει υποχρέωση καταγγελίας από τρίτους;
→ Μόνο μία: ΠΚ 232 (παραβίαση εγκλήματος), που έχει πολύ αυστηρές προϋποθέσεις. Κατά τ' άλλα, ο ιδιώτης δεν έχει υποχρέωση να καταγγείλει αξιόποινη πράξη.
→ Διαφορετικά είναι τα πράγματα για τους δ/ν:

α) ΚΠΔ 38§1: Αναμορτωμοί υπάλληλοι → Χωρίς χρονοχρέωση πρέπει να το καταχρεώνουν όσον Εισαγγελέα.
β) ΚΠΔ 38§2: Λοιποί δ/ν → Έχουν υποχρέωση καταγγελίας Μόνο αν έλαβαν χώρα στη πράξης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους (≠ §1).

+

ΚΠΔ 39: Υποχρέωση του Δικαστηρίου να χνωστοποιήσει στον Εισαγγελέα την τέλεση αξιόποινης πράξης που έχει λάβει χώρα ενώπιόν του π.χ. προσκόμιση πλαστού εγγράφου από τον εναγόμενο σε πολιτική δίκη. Με την ένσταση, το Δικαστήριο ενημερώνει τον Εισαγγελέα – είναι "είδηση" του ΚΠΔ 37 (≠ μήνυση/έγκληση).

① ΤΣΑΝΕΤΗΣ (Τσάρτερ) 02/10/2019

Εισαγωγή νέων θεσμών

α) Θεσμός της ποινικής συνδιαλλαγής (ΚΠΔ 301): διακοπή η αναστολή περάτωση της δίκης

β) Θεσμός της ποινικής διαπραγμάτευσης (ΚΠΔ 303): Θεσμός αμερολογοδικικής προέλευσης

Αρχικές παρατηρήσεις

- Δικαίωμα μεταξύ προδικασίας & κύριας αμερολογοδικικής διαδικασίας
- Δεν καταλήγουν όλες οι ποινικές δίκες στο ακροατήριο (βλ. απαλλακτικό βούλευμα)
- Προκαταρκτική εξέταση & κίνηση ποινικής δίωξης από Εισαγγελέα
- Στάδια ποινικής δίκης (ανάκριση, συμβούλιο, ακροατήριο): δεν αρχίζουν χωρίς ποινική δίωξη (ΚΠΔ 27)
- Η αρμοδιότητα του Εισαγγελέα δεν εξαντλείται στην άσκηση της ποινικής δίωξης. Διερευνά την υπόθεση προς πάσα κατεύθυνση και μπορεί να κάνει πρόταση υπέρ της απαλλαγής του κατηγορουμένου.

- Η ανεξαρτησία της δικαστικής λειτουργίας είναι αμεροδιόπτα και του Δικαστηρίου (≠ αμερολοβαθμιαίο δίκαιο: Δικαστής → ουδέτερος παρατηρητής).
- Ο Εισαγγελέας απλώς προτείνει, ουδέποτε αποφαίνεται, ούτε δεσμεύει η πρόταση του.
- Παθών εν τω εγκλήματος (προβλ. πολιτικώς ενάγων): Παλαιότερα, έπρεπε να ενάγει την αστική αξίωση που γεννήθηκε από αξιόποινη πράξη. Στον νέο ΚΠΔ (άρ. 64), ο παθών δεν ενάγει πολιτική αξίωση, απλά ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ. Εν τω μέτρω του, είναι ο μόνος που επιδιώκει την καταδίκη (≠ Εισαγγελέας).

Πηγές Ποινικού Δικονομικού Δικαίου

1) ΚΠΔ
2) Σύνταγμα: υπάρχουν διατάξεις αμιγώς ποινικού δικονομικού δικαίου
   π.χ. Σ. 6§1 (δίκαιη με έντεχνα)
   Σ. 9§1 (άσυλο εστιών)
   Σ. 86 (διαδικασία άσκησης ποινικής δίωξης κατά βουλευτή)
   Σ. 93επ. (οργάνωση και διαδικασία των δικαστηρίων) - μερίως Σ. 96
   Η ποινική δικονομία χαρακτηρίζεται ως εφαρμοσμένο συνταγματικό δίκαιο (εξειδίκευση των συνταγματικών διατάξεων).
3) ΕΣΔΑ 6 (& άλλες διεθνείς συμβάσεις με διατάξεις ΠΔΔ)
4) ΔΣΑΠΔ 14
5) ΧΘΔΣΕΕ
6) Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι

Χαρακτηριστικά ποινικής δικονομικής σχέσης

α) Υποθετικός χαρακτήρας (δεν υπάρχει "δράσεις", αλλά ύποπτος και εν συνεχεία κατηγορούμενος) — σύνδεση με το τεκμήριο αθωότητας (= θεώρηση ως αθώου μέχρι αποδείξεως του εναντίου)
β) Διαλεκτικός χαρακτήρας
γ) Δυναμικός χαρακτήρας

③ ΤΣΑΝΕΤΗΣ (Τετάρτη) 09/10/2019

Νομική βασιμότητα μήνυσης: ΚΠΔ 43§3 προανακριτικό αρχικό φίλτρο ελέγχου - τα minima που πρέπει να έχει η μήνυση για να οδηγήσει στην άσκηση ποινικής δίωξης - θα πρέπει να πληρούται η α.υ. ιδιότοιχου εγκλήματος, αλλά τον χαρακτηριστικό κάνει ο Εισαγγελέας, που δεν δεσμεύεται από τυχόν χαρακτηριστικό του μηνυτή / αρκεί να υπάρχει κάποια νομική συμπεριφορά

Ουσιαστική βασιμότητα μήνυσης: Υποτυπώδης έλεγχος. Προφανώς αποδείξη αν τα αναφερόμενα είναι εξ όψεως αναπόδεικτα (αμφαία, εξωπραγματικά) π.χ. Την ώρα που κοίμιζαν η γυναίκα μου, ήρθε ο Προμηθεύς και την βίασε!
Αν πάντως υπάρχει μια στοιχειώδης αληθοφάνεια, χαρακτηρίζεται αυτό το στάδιο ελέγχου.

Η μήνυση είναι ανεπίδεκτη ειδίμησης, αν δεν υπάρχει λογικός αιρεσις (παραπληροφορικές μηνύσεις χωρίς νοητική συνοχή). Δεν μπορεί κάποιος να ασχοληθεί με αυτή τη μήνυση.

Αρχειοθέτηση: Είναι η πράξη του Εισαγγελέα με την οποία απορρίπτει τη μήνυση ή την αναφορά (όχι την έγκληση). Όμως, ο ΕισΕφ, στον οποίο υποβάλλεται η διαφορά μετά την αρχειοθέτηση, πρέπει να εγκρίνει την πράξη αυτή. Αν διαφωνεί, δίνει εντολή να ασκηθεί η ποινική δίωξη. Η γνώμη του ΕισΕφ υπερισχύει (αρχή ενός ιεραρχικής υποταγής).

≠

Ένας εγκλήσεις: ΚΠΔ 51§2 Ο Εισαγγελέας σε πρώτο στάδιο εξετάζει με αμερόληψη και ίδια φίλτρα όπως και στη μήνυση/αναφορά. Η απόρριψη όμως γίνεται με έκδοση

απορριπτικής διάταξης (με δικαστική αιτιολογία), η οποία επιδίδεται στον εκκαλούντα.

ΚΠΔ 52: Δικαίωμα προσφυγής του εκκαλούντος κατά απορριπτικής διάταξης. Αν ο εκκαλών δεν κάνει προσφυγή, ο Εισ.Εφ δεν επιλαμβάνεται καν και η απορριπτική διάταξη καθίσταται οριστική. Με τη νέα ρύθμιση, που προβλέπει επίδοση, εξασφαλίζεται ότι ο εκκαλών θα λάβει γνώση. Αν ο Εισ.Εφ θεωρεί ότι η απορριπτική διάταξη καλώς εξεδόθη, θα απορρίψει επ' προσφυγή. Απλώς, δίνει εντολή στον Εισ.Πλημ να δρομολογήσει την ποινική δίωξη.

π.χ. Ο Α υποβάλλει έγκληση κατά του Β για εξύβριση μέσω του Γ, πλαστοπροσωπίου διαδικτύου. Το πλαστοπροσωπίο δίδεται με απλή έγγραφη δήλωση, χωρίς γνήσιο υπογραφής. Τι θα πράξει ο Εισ.Πλημ που θα λάβει την έγκληση;

→ ΚΠΔ 51§1 που παραπέμπει στο 42§2. Η έγκληση είναι ΠΑΡΑΤΥΠΗ, σαν να μην έχει υποβληθεί ποτέ. Δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί ως "είδηση", διότι η εξύβριση είναι κατ' έγκληση διωκόμενη. Ο Εισ.Πλημ θα εκδώσει απορριπτική διάταξη με την αιτιολογία ότι η έγκληση είναι νόμω απαράδεκτη, διότι δεν ικανοποιεί τις τυπικές προϋποθέσεις που επιτάσσει ο ΚΠΔ για την έγκυρη υποβολή της. ΕΥΡΕΙΑ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟ ΑΒΑΣΙΜΟΥ.

Παραλλαγή: Εάν είχε γίνει έγκληση για πλημμέλημα;

→ Θα ληφθεί υπόψη ως "είδηση", διότι η πλημμέλημα είναι αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα. Εδώ η παραστατικότητα της έγκλησης είναι αδιάφορη.

④ ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Πέμπτη) 10/10/2019

Αυτόφωρο έγκλημα: Ο δράστης καταλαμβάνεται τη στιγμή αμιβώς που τελείται (ΚΠΔ 242)

- ΚΠΔ 242§1: χνήσιο αυτόφωρο έγκλημα
- ΚΠΔ 242§2: μη χνήσιο αυτόφωρο έγκλημα

Διαδικασίες συνέπειες:

1) Σύλληψη (ΚΠΔ 275)

§1: Σύλληψη του επ' αυτοφώρω καταλαμβανόμενου δράστη από τους αναμειτικούς υπαλλήλους (ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ!). Υποχρέωση εκ του νόμου για σύλληψη από αυτούς. Για τους ιδιώτες μόνο δικαίωμα σύλληψης, όχι υποχρέωση.

§2: Λόγω εγκλήσεως δεν έχουμε αξιόποινο όσα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, είναι ποινικώς αδιάφορα.

2) Προσαγωγή στον Εισαγγελέα (ΚΠΔ 279§1 + Σ. 6§2)
Η στέρηση της ελευθερίας πρέπει να περιορίζεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο.

3) Αδιαφορική προανάκριση (ΚΠΔ 245§2) — το παλιό 243§2
Υπάρχει ανάγκη να διενεργηθούν άμεσα αναμειτικές πράξεις, διότι ο δράστης πρέπει μέσα σε 24 ώρες να οδηγηθεί στον Εισαγγελέα. Οι αναμειτικοί υπάλληλοι ΑΥΤΕΝΕΡΓΟΥΝ χωρίς παραγγελία Εισαγγελέα και τον ενημερώνουν εκ των υστέρων (έναν πρώτος εχηματισμός επί ποινικής δικογραφίας). Ο φάκελος συνοδεύει τον συλληφθέντα στον Εισαγγελέα και επί τη βάσει αυτού κρίνει ο τελευταίος αν θα ασκήσει την ποινική δίωξη.

Μη χνήσιο αυτόφωρο έγκλημα (ΚΠΔ 242§2): Ο δράστης καταλαμβάνεται αμέσως, όχι αμιβώς τη στιγμή της τέλεσης επί πράξης. Στον νέο ΚΠΔ απαλείφθηκε ο όρος "πρόσφατα" λόγω ασάφειας. Απαριθμούνται πλέον περιστάσεις, οι οποίες πρέπει να πληρούνται για να θεωρηθεί πρόσφατο το έγκλημα:

{ 1) όταν καταδιώκεται αμέσως μετά στην πράξη (εν τέλει όποτε και αν τον συλλάβω)
2) αντικείμενα ή ίχνη του εγκλήματος (π.χ. βρίσκω πάνω του το φονικό όπλο)

ΟΜΩΣ ποτέ δεν θεωρείται ότι υπάρχει αυτόφωρο όταν έχει περάσει όλη η επόμενη ημέρα από στη τέλεση της πράξης (απώτατο χρονικό όριο του αυτοφώρου). Στην πράξη βέβαια γίνεται χαλαρή εφαρμογή. Αρκεί να γίνεται η σύλληψη μέσα στην επόμενη ημέρα και όχι ενώ συνεχίζουν οι λοιπές προϋποθέσεις στη διάταξη.

→ Γιατί αυτές οι δύο περιπτώσεις εξομοιώνονται με το αυτόφωρο; Αποδεικτική ευχέρεια. Δεν χρειάζεται να εξιχνιαστεί ένα των νοητέων. Αυτό δικαιολογεί και το δικαίωμα σύλληψης των ιδιωτών. Πολύ αυξημένη πιθανότητα να έχει τελεστεί το έγκλημα (≠ παραχρησιμή χρησιμοποίηση του αυτοφώρου).

Το διαρκές έγκλημα θεωρείται ότι τελείται κάθε στιγμή και άρα είναι μόνιμο αυτόφωρο (π.χ. παράνομη οπλοκατοχή μου ένα όπλο επί 5 χρόνια).

π.χ. Εγκληματική οργάνωση → εμπόριο ναρκωτικών → τελευταία πράξη πριν ένα χρόνο → ΣΥΡΡΟΗ διαρκούς και στιγμιαίου εγκλήματος. Τον συλλαμβάνω για την εγκληματική οργάνωση και τον διώξω και για το εμπόριο ναρκωτικών.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Λαμβάνει χώρα μόνο στις περιπτώσεις που η μήνυση έχει περάσει το πρώτο φίλτρο ελέγχου (νόμιμο βάθρο — όχι προφανώς αβάσιμο στην ουσία — όχι ανενδεικτη διαδικασία ιρίσης).

ΚΠΔ 243§1: Γίνεται από τον Εισαγγελέα, προκειμένου να διαπιστώσει αν θα ασκηθεί η ποινική δίωξη. Τη διενεργεί είτε ο ίδιος,

είτε επί αναβάθρας σε πεζοδρόμιο / αθωνοβιμό (ΚΠΔ 31).
Προηγείται επί ποινικής δίωξης. Είναι υποχρεωτική για κακουργήματα και για πλημμελήματα αρμοδιότητας Τριμελούς. → φάκελος δικογραφίας στον Εισαγγελέα → ποινική δίωξη μόνο αν υπάρχουν εναργείς ενδείξεις ενοχής
Εξαίρεση: Θεσμοί που λειτουργούν ως υποκατάστατα επί προκαταρκτικής εξέτασης
Στα υπόλοιπα εγκλήματα, η προκαταρκτική εξέταση είναι δυνητική.

ΚΠΔ 72: Το χρονικό σημείο από το οποίο και μετά κάποιος χαρακτηρίζεται ως κατηγορούμενος. Μέχρι τότε, χαρακτηρίζεται ως ύποπτος (ΚΠΔ 244§1).

ΚΠΔ 244§1: Δικαιώματα του υπόπτου κατά την προκαταρκτική εξέταση:
1) πληροφόρηση του ειδικού δικογραφίας
2) προθεσμία
3) παράσταση με συνήγορο
4) σιωπή
→ Με την αναγνώριση αυτών των δικαιωμάτων, ο ύποπτος έχει εξισωθεί με τον κατηγορούμενο.

Ύποπτος → παροχή εξηγήσεων ≠ κατηγορούμενος → απολογία

π.χ. Προκαταρκτική σε βάρος Α. Μάρκαρας Β. Κωνσταντόπουλος. Προκύπτει ότι ο Β ενδικά ήταν συμπρεσβύτερος. Πρέπει να κληθεί σε παροχή εξηγήσεων;
→ ΚΠΔ 244§3: Πρέπει να κληθεί ως ύποπτος και να έχει όλα τα δικαιώματα του υπόπτου. Δικονομικά εκβιάσματα όπως η αυτοενοχοποίηση.

⑤ ΤΖΑΝΕΤΗΣΖ (Τετάρτη) 16/10/2019

Προσαταρτική εξέταση (ΚΠΔ 243)

↳ για κακουργήματα υποχρεωτική + για πλημμελήματα Τριμ.Πλημ.

↳ παραλείπεται αν έχει γίνει αδικαιολόγητη μη ανάπαιρση 245§2

↳ προηγείται επί ποινικής δίωξης και καταλήγει στη συλλογή στοιχείων για να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος άσκησης ποινικής δίωξης

↳ ΚΠΔ 43: Απαιτούνται επαρκείς ενδείξεις ενοχής

Παλιός ΚΠΔ: υποχρεωτική μόνο για κακουργήματα

Κατ'εξαίρεση παραλείπεται όταν 43: 245§2 αυτεπάγγελτη προσανάπαιρση → αδικαιολόγητη προσανάπαιρση για τα αυτόφωρα, αμέσως δηλ. απευθείας ποινική δίωξη

Διενεργείται στη πράξη από τους ανακριτικούς υπαλλήλους (συνήθως από τον Εισαγγελέα, όμως τούς δίνει παραγγελία). Διενεργείται αυτοπροσώπως από τον Εισαγγελέα συνήθως στις ιδιαίτερα βαρυσήμαντες υποθέσεις.

Εγκληση για κακουργηματική υπεξαίρεση: Ο Εισαγγελέας ① νόμιμη βάση (43§3), ② βαρύς αξιόποινα (43§3), ③ παραγγελία για προσαταρτική εξέταση υποχρεωτικά

Στο πλαίσιο της προσαταρτικής: ① θα καλέσει τον εμπλεκόμενο, ② μάρτυρες που αυτός προτείνει, ③ ανακριτική πράξη που είναι αναγκαία, ④ θα καλέσει τον εμπλεκόμενο (244) - δικαίωμα για έγγραφες εξηγήσεις, ⑤ 89-104 υπερασπιστικά δικαιώματα υπόπτου (ίδια με τον κατηγορούμενο) - εξέταση ΑΝΕΜΟΤΙ χωρίς όρκο

Μάρτυρες: Καταθέτουν ενόρκως, δεν έχουν συνήγορο, δεν παίρνουν προθεσμία, δεν έχουν δικαίωμα να δώσουν γνώση της διαφάνειας

244§3: Αν ο ύποπτος εξετασθεί με όρκο ή χωρίς τα δικονομικά του δικαιώματα, η έφραση εξέταση είναι ΑΚΥΡΗ και απαγορεύεται να αποτελέσει μέρος της διαμαρτυρίας
→ δικαιώματα στη φη αυτοενοχοποίηση

Η εξέταση του υπόπτου είναι η τελευταία πράξη της προανακριτικής εξέτασης.

244§1 ΝΕΟ: δικαίωμα ενημέρωσης για το αδίκημα (ποινική διάταξη) και τα θέματα επί των οποίων θα παράσχει εξηγήσεις ≠ από το παλαιό καθεστώς: διαφορά και παροχή εξηγήσεων γενικώς επί του υλικού της
→ έτσι διευκολύνεται το έργο των εξηγήσεων και ο ύποπτος οριοθετείται και δεν έχει τον κίνδυνο να αυτοενοχοποιείται.

244§4 ΝΕΟ: Αν κληθεί για αδίκημα π.χ. υπεξαίρεσης και μετά το πέρας της προανακρίσεως ο Εισαγγελέας κρίνει ότι υπάρχει π.χ. απιστία, οφείλει να τον καλέσει εκ νέου για συμπληρωματικές εξηγήσεις για το νέο έγκλημα ΠΡΙΝ ασκήσει ποινική δίωξη. Οι πρώτες εξηγήσεις θα παραμείνουν στον φάκελο.

Ο ενεργητικός-οριστικός χαρακτηριστικός της πράξης γίνεται με την άσκηση της ποινικής δίωξης.

Αφού τελειώσει η προανακρινική εξέταση, ο Εισαγγελέας θα αποφασίσει αν θα ασκήσει ή όχι ποινική δίωξη.

43§4 για μήνυση: Αν δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις → αρχειοθέτηση και ειδέση από ΕισΕφ + γνωστοποίηση στον ΕισΕφ προκειμένου αυτός να την εγκρίνει
≠

51§3 για έγκλιση: Αν δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις → αποφατική διάταξη με σύντομη αιτιολογία (όπως στο πρώτο στάδιο εξέτασης) + όχι έγκριση από ειδ.εφ ΟΜΟΣ δυνατότητα άδειας προσφυγής από εφκαλούντα εντός 15 ημερών επί των οποίων αιτιολογείται ο ειδ.εφ

Αν ο ενδιαφερόμενος έχει επιληφθεί κατόπιν είδησης για αξιόποινη πράξη και δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις → αρχειοθέτηση

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Τετάρτη) 23/10/2019

Τελευταίο αιτιολογικό (ΕΣΔΑ 6§2, ΚΠΔ 71)

Νέα ΚΠΔ: όχι πολιτική αγωγή, αλλά υποστήριξη της κατηγορίας (υποστηρίζων την κατηγορία) / όχι έγερση ποινικών αξιώσεων ΟΜΟΣ το μητρώο παραμένει το ίδιο → έχει δικαίωμα αιτιολόγησης; / ενίσχυση του ποινικού στοιχείου

Αν δοθεί ο λόγος στον υποστηρίζοντα την κατηγορία πριν αποφασιστεί η ποινή → απόλυτη ακυρότητα! (δεν τον αφορά)

⑥

ΤΖΑΝΕΤΗΣ

Μετά την προανακριτική εξέταση, αν δεν υπάρχαν επαρκείς ενδείξεις ενοχής → δεν άσκηση ποινικής δίωξης

< αποφατική διάταξη (έγκλημα)
< αρχειοθέτηση (μήνυση, είδηση)

≠

Αν υπερέχουν επαρκείς ενδείξεις, υποχρεούται ο Εισαγγελέας να ασκήσει ποινική δίωξη (δέσμια αρμοδιότητα) ή επαφίεται στην διακριτική του ευχέρεια; Αρχή νομιμότητας vertus αρχή σκοπιμότητας

Παλιός ΚΠΔ: αρχή νομιμόφρονας + λίγες εξαιρέσεις
ΟΜΟΣ με τον νέο ΚΠΔ διευρύνθηκε η αρχή της δικονομιμόφρονας, χωρίς βέβαια να γίνει ο κανόνας. Αυτό είναι σύμφωνο και με τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις + λόγοι επιτάχυνσης και απλούστευσης της διαδικασίας

Κριτήρια που λαμβάνει υπ'όψιν του ο Εισαγγελέας:
- υποκειμενικό: προσωπικότητα του δράστη
π.χ. ευυπόληπτος πολίτης τελεί έγκλημα μικρής απαξίας
- αντικειμενικό: περιστάσεις τέλεσης επι πράξης
π.χ. απόλυτη ένδεια → μικροκλοπή

Αυτό βέβαια αφήνει μεγαλύτερα περιθώρια αυθαιρεσίας στον Εισαγγελέα. Πάντως, η υπερφόρτωση των ποινικών δικαστηρίων είναι μεγαλύτερο μειονέκτημα → δεδομοί ανοχής από την ποινική δίωξη βάσει της αρχής της δικονομιμόφρονας

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΧΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ (παλιός ΚΠΔ - παρέμειναν σε ισχύ - εφαρμόζονται σήμερα)
α) ΚΠΔ 44: πλημμέλημα + μηδαμινή ποινή
§1 π.χ. Ισοβίτης για ανθρωποκτονία εξυβρίζει τον δεδομοφύλακά του. Αν αυτός γίνει έξαλλος, ο Εισαγγελέας δεν θα κινήσει την διαδικασία (μαχ ποινή 1 μήνα)
§2 όχι έντιμοι, αλλά παραπομπή για το βαρύτερο

β) ΚΠΔ 45§1 (παλιό 45): αφορά αυτόν και ενδιαφέρον
π.χ. (ενδιαφέρον) Ο Α έχει τελέσει κλοπή. Ο Β το μαθαίνει και του λέει: αν δεν μου δώσεις 50.000€, θα σε καταμηνύσω. Πώς θα αποφασίσει ο Α, αν θέλει να αναφέρει την ενδιαφέρον (αντιμήνυτο); Κριτήριο της διάταξης είναι η σύμπραξη της απαξίας των δύο εγκληματιών. Αν π.χ. ο Α είναι μεγάλος φοροφυγάς, θα αδιαφορεί εναντίον του δίωξη (δικόβιο συμφέρον).

π.χ. (απόφαση) Λειτουργεί παράνομη χαρτοπαικτική λέσχη και υπάρχει ενημερωμένη τράπουλα. Έτσι, μάρτυρες λόγω ανάγκης, αλλά παραβιάζουν και τον νόμο περί τυχερών. → δύσκολο να συμβεί.

γ) ΚΠΔ 46 (παλιό 45Α): χήρεια εφαρμογή στις αρχές της διαμεσολάβησης και η χώρα από αυτές τις διαφορές που εφαρμόζονται / αφορά τους συμβιβασμούς (= πρόσωπα που χρήζουν ειδικής προστασίας μεταχειρίζονται) / βλέπουμε και τα κριτήρια προσωπικότητα + περιστάσεις

δ) ΚΠΔ 47 (παλιό 45Β): Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος (ρύθμιση του 2014 για την καταπολέμηση της διαφθοράς βλ. Novartis) / εκτός από αυτή τη ρύθμιση, υπάρχει και αυτή για την ανωνυμία τους ("συνηγοροφόροι")
[Ειδικοί Εισαγγελείς ΚΠΔ 35§3 ← Διαφθοράς Οικονομικού Εγκλήματος]
Εισαγγελέας Διαφθοράς: εγκλήματα δημοσίων λειτουργών κατά του Δημοσίου + εποπτεία από ΕισΑΠ (ΚΠΔ 47 → έγκριση ΕισΑΠ!)
βλ. Novartis: πρώην ΑντιΕισ[ΑΠ] Αγγελής ν. ΕισΔιαφθ Τουλουπάκη

Ποιοι χαρακτηρίζονται ως ΜΔΣ;
1) χρώνη πράξης δωροδοκίας
2) όχι συμμετοχή στην πράξη δωροδοκίας (τουλάχιστον άρνηση προστασίας)
3) όχι ίδιον όφελος (που υπάρχει π.χ. αν τον δωροδόκησε αντιπαλη της Novartis φαρμακευτική εταιρία)

π.χ. Ο ΜΔΣ Α παρέχει στοιχεία ότι ο κρατικός αξιωματούχος Β συμμετείχε σε δωροδοκία. Ο Β μπορεί να ασκήσει κατά του Α για ψευδή καταμήνυση, ψευδορκία, συκοφαντική δυσφήμηση... (βλ. §2).
→ δυνατότητα αρνήσης από την ποινική δίωξη του Α (εν των πραγμάτων μεγαλύτερη η ανάγκη στη δωροδοκία)

⑦ ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Πέμπτη) 24/10/2019

ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (Αρχή θυοταμιότητας!)

ΚΠΔ 45§2: δυνατότητα αυτοχής από την ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΥΣΗ ΟΘΩΝΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ δίωξης αν δεν υφίστατο βαρύ δημόσιο συμφέρον + συντρέχουν ειδικές συνθήκες (π.χ. συντρέχον πταίσμα) ή ιδιότητες στο πρόσωπο του δράστη. (π.χ. ανήλικα) για ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑ (μικρή απαξία)

! Απαιτείται έγκριση του Εισέφ! αυρχή της ιεραρχίας

ΚΠΔ 48§1: επίσης για πλημμελήματα αλλά όχι μόνο όλως ελαφρά (ποινή φυλάκισης έως 3 ετών) + προδικαστική παύση ποινικής δίωξης + εξωποινικοί όροι (περισσότερο κοινωνιολογικού περιεχομένου) βλ. και §§4-5 (προθεσμία, τήρηση όρων → οριστική αυτοχή) και §8 (ΑΠΟΧΗ ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΜΟΘΕΙΔΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ)

→ π.χ. απόπειρα - υπεξαίρεση

Ομάδα διατάξεων που αφορούν εγκλήματα με περιουσιακή διάσταση και βασίζονται στην ιδέα της αποκαταστατικής δικαιοσύνης + ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ (ΟΜΩΣ ΟΧΙ §8)

α) ΚΠΔ 50: το δικονομικό αντίκρισμα της έμπρακτης μετάνοιας του ανθισταμένου ποινικού δικαίου βλ. ΠΚ 381, 405

ΠΑΘΟΣ και να μην υπήρχε αυτή η διάταξη, αν είχαμε έμπρακτη μετάνοια, πάλι ο δικαστής θα αφαιρούσε από την ποινική δίωξη → εξάπλωση αξιοποίνου, νόμω αβάσιμο

β) ΚΠΔ 48§2: Σε αντίθεση με το 48§1, εδώ ο όρος είναι ένας = η πλήρης αποκατάσταση της ζημιάς. Εγκλήματα μη δημόσιας έμπρακτης μετάνοιας (πλαστογραφία, ψευδής βεβαίωση, παραβίαση, ποινοτική απαίτηση, ξέπλυμα...) σε βαθμό ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΟΣ
βλ. και εδώ §§4-5 και §8

γ) ΚΠΔ 49: Αφορά τα ίδια εγκλήματα με το 48§2 αλλά σε βαθμό ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ (πεδίο εφαρμογής). Και εδώ όρος αποκατάσταση της ζημιάς, όπως μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (§2). Βάσει της §3 και σε αντίθεση με το 48§2, αν εκπληρωθεί ο όρος, η αποχή γίνεται οριστική υπό την αίρεση να μην τελεσθεί ο δράστης εντός τριετίας άλλο αξιοποίνα εγκλήματα (ναι ενοχή και πλημμέλημα)! Απλώς: ποινική δίωξη και για τα δύο!
+ωφελούνται και οι συμμέτοχοι / ΟΜΩΣ όχι επιβαρύνονται για συμμέτοχα!

ΠΙΟ ΑΥΣΤΗΡΗ ΔΙΑΤΑΞΗ (λόγω της κεφαλαιώδους απαξίας)

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ ΠΚ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ (ΚΠΔ 43§1)

1) Παραγγελία ιδίας ανάμιξης - τοπικός ανακριτής (διιδρυτής)
2) Αστυνομίας υλικών / παραπομπή του κατηγορουμένου στο αμφιθέατρο (με υλικό στοιχείο θέσπισμα)

Καταφρονεμένος ο τρίτος τρόπος: προανάκριση!

Καμιούργιμα → ΠΑΝΤΑ ίδια ανάκριση
Πλημμέλημα → σχεδόν πάντα αστυνομίας υλικών

ΚΠΔ 246επ. ΚΥΡΙΑ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

246§2 — καμιούργιμα
κατ' εξαίρεση πλημμέλημα (ποινική) όταν:

Απαιτείται ίδια ανάκριση γιατί αυτά επιβάλλονται ΜΟΝΟ από τον τοπικό ανακριτή!
- i. χωρεί προδικαστική κράτηση (→ ανθρωποκτονία από αμέλεια κατά τροχαίο)
- ii. συντρέχει, κατά τον ανακριτή, περίπτωση επιβαρυντικών όρων (283) - δεν εφαρμόζεται

+3) Για πρόσωπα ειδικής δικαιοδοσίας βλ. ΚΠΔ 111§6

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

α) Η υπόθεση ξεφεύγει πλέον από τα χέρια του Εισαγγελέα. Για να τερματιστεί η δίωξη, απαιτείται απόφαση Δικαστηρίου.
[Ο Εισαγγελέας κρίνει αν θα ασκήσει την ποινική δίωξη ή όχι ΟΜΩΣ όπως και την ασκήσει, δεν μπορεί να την πάρει πίσω!]

β) Ενημερωδικία ΚΠΔ 57§3 (σε αντιδιαστολή με το δεδικασμένο): Παραπλήσιο επί ενός νέου άσκηση ποινικής δίωξης για την ίδια πράξη.

γ) Θεμιτικός προσδιορισμός του αντικειμένου της ποινικής δίκης: ΚΠΔ 246§1 ο Εισαγγελέας υποχρεούται να συντάξει κατηγορητήριο όταν παραγγέλλει ίδια ανάκριση + ΚΠΔ 321 περ. δ' το ίδιο και για το υλικό στοιχείο θέσπισμα

Βάσει του καταφρονητηρίου θα δικαιούται (εν δικαιούται) ο καταφρονούμενος.
Μπορεί να μεταβληθεί το αντικείμενο της δίκης;
→ Επιτρέπεται η μεταβολή του νομικού χαρακτηρισμού των πραγματικών περιστατικών.
→ Η νομολογία δέχεται ότι είναι επιτρεπτή η μεταβολή της κατηγορίας, αλλά όχι ουσιωδώς.
π.χ. Επιτρέπεται η μεταβολή του χρόνου από 10/2 σε 11/2. ΟΜΩΣ είναι ανεπίτρεπτη μεταβολή το να αλλάξει το όπλο σε οποίο κτύπησε ο υιέφτης, διότι ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΩΞΗ για τη συμπεριφέρα πράξη!

δ) Απόσπαση της ιδιότητας του κατηγορουμένου ΚΠΔ 72 (πριν ήταν ύποπτος)

ε) Η ποινική δίωξη ασκείται πάντοτε in rem (όχι in personam) και μπορεί να ασκηθεί και κατά αγνώστου!

⑧ ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Τεσάρων) 30/10/2019

ΚΥΡΙΑ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Διενεργείται από τακτικό ανακριτή (δικαστής πρωτοδίκης)
ΚΠΔ 246: τρόπος διενέργειας ανάκρισης

Ο εισαγγελέας περιγράφει εγγράφως στο καταφρονητήριο τις περιστάσεις για τις οποίες θα τελεσθεί η ανάκριση.

ΚΠΔ 239: δικαστός ανάκρισης
συλλογή αποδεικτικού υλικού
απόφαση για το αν θα πρέπει ο κατηγορούμενος, βάσει του αποδεικτικού υλικού, να οδηγηθεί στο αμφιθέατρο (λειτουργεί ως φίλτρο) / έτσι το δικαστικό συμβούλιο ελέγχει το υλικό και αποφασίζει αν θα γίνει δίκη (αλλιώς: απαλλακτικό βούλευμα → απόφαση δικαστικά αθώα)
ερευνάται και η αθωότητα του κατηγορουμένου

ΚΠΔ 251: Ανακριτικές πράξεις
- εξέταση μαρτύρων
- έρευνα σε κατοικίαι
- κατασχέσεις
- διαταγή ενέργειας προαγματογνωμοσύνης

} είναι οι ίδιες που γίνονται και στο προηγούμενο στάδιο (προκαταρκτική εξέταση) – επαναλαμβάνονται! ΚΠΔ 248§2

ΚΠΔ 257: Ο ανακριτής μπορεί να αρνηθεί τη διενέργεια κύριας ανάκρισης. Διακριτικός ρόλος δικαστικού συμβουλίου.
Ορίζονται περιοριστικά οι λόγοι που ο ανακριτής μπορεί να βγει. Νόμω αβάσιμο καταγγελίας → για νομικούς λόγους (όταν η συμπεριφορά δεν είναι αξιόποινη) → Ο ανακριτής μπορεί να αρνηθεί τη διενέργεια ανάκρισης.

ΚΠΔ 250: Δίωξη in rem (κατά πράξεων)
Ο ανακριτής μπορεί να μεταβάλει τα πρόσωπα των καταγραφέντων + επέκταση της δίωξης σε κάθε συμμέτοχο (συναυτουργός, ηθικός αυτουργός, συνεργάτης)
≠
Συναφείς πράξεις για τις οποίες δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη → Ο ανακριτής ΔΕΝ μπορεί να διενεργήσει ανακριτικές πράξεις μόνο γι' αυτές.

⑨
ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Μέλιτση) 31/10/2019
Ταυτικός ανακριτής & Εισαγγελέας είναι ισότιμοι.
Κανενός η γνώμη δεν υπερτερεί.
Τυχόν διαφωνία επιλύει το δικαστικό συμβούλιο.

≠ΑΕΡΟΔΑΤΗΡΙΟ
Χαρακτηριστικά γνωρίσματα κύριας ανάκρισης (ΚΠΔ 241)
α) Εγγραφος τύπος: ό,τι γίνεται κατά τη διάρκειά της, περιβάλλεται τον τύπο της έγγραφης (ΚΠΔ 148)
β) Μυστικότητα: χωρίς δημοσιότητα, όχι παρουσία τρίτων → δηλ. η διαδικασία → αποτελεσματικότητα (αμφιδιάβολος)

Διάδικοι ποινικής δίκης → κατηγορούμενος & υποστηρίζων την κατηγορία

Οι τρίτοι δεν έχουν πρόσβαση στο υλικό στη διαφάνεια. Καταρχήν, αυτό μόνο οι διάδικοι. Γιατί; Για λόγους αποτελεσματικότητας και διασφάλισης της μυστικότητας (αλλιώς θα μπορούσε ο κατηγορούμενος να εξαφανίσει αποδεικτικά στοιχεία π.χ. μάρτυρες). Από την άλλη, οι διάδικοι έχουν έννομο συμφέρον να λάβουν γνώση.
→ ΚΠΔ 92§1 (παλιό 97§1): Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να παρίστανται σε κάθε ανακριτική πράξη.
π.χ. Μια έρευνα κατοικίας του κατηγορούμενου δεν θα γίνει μετά από ειδοποίηση, αλλά αιφνιδιαστικά. ΟΜΩΣ, αυτός δικαιούται να είναι παρών.
ΟΜΩΣ η ίδια διάταξη ενώ έχει τέτοια εξαίρεση που ουσιαστικά ανατρέπει τον κανόνα: όταν εξετάζονται μάρτυρες και κατηγορούμενος.

Οι μάρτυρες δεν έχουν πρόσβαση στη δικογραφία, ούτε δικαίωμα ενημέρωσης από δικηγόρο.
Ο κατηγορούμενος κατά την απολογία; (τυπική / ουσιαστική)
→ ΚΠΔ 100§1 (παλιό 101§1): ανακοίνωση περιεχομένου κατηγορητηρίου και εξηγεσίων ανάκρισης
ΑΡΑ μέχρι την απολογία υπάρχει μυστικότητα.
Ο υποστηρίζων την κατηγορία;
→ ΚΠΔ 107 (παλιό 108): δικαιώματα ΚΠΔ 92 και 100.
Γνώση δικογραφίας όταν ο κατηγορούμενος κληθεί σε απολογία, δηλ. και πριν απολογηθεί. Προφανώς πάντως ο υποστηρίζων ενδιαφέρεται μόνο για το περιεχόμενο της κατηγορίας.

Αν μετά την απολογία υπάρξει νέο αποδεικτικό στοιχείο (π.χ. νέος συνήγορος μάρτυρας), ο κατηγορούμενος θα κληθεί σε συμπληρωματική απολογία.